

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی دو چکامه از صفی الدین حلی و عبدالرحمان جامی در مدح پیامبر اسلام (ص)

محل انتشار:

دوفصلنامه ادبیات تطبیقی، دوره 13، شماره 25 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

علی اکبر ملایی - استادیار گروه زبان و ادبیات عربی، دانشکده زبان های خارجی، دانشگاه ولی عصر (عج)، رفسنجان، ایران.

خلاصه مقاله:

صفی الدین حلی (وفات ۷۵۰ ه.ق) قصیده ای شامل نود بیت به زبان عربی و عبدالرحمان جامی (وفات ۸۹۸ ه.ق) ترکیب بندی به طول پنجاه و شش بیت به زبان فارسی، در منقبت پیامبر اسلام (ص) سروده اند. تحلیل این دو سروده در یک اقدام تطبیقی، فراراه نوشتار حاضر است. روش تحقیق، بر پایه نقد درون متنی، در پرتو ادبیات تطبیقی به شیوه مکتب آمریکایی است. موضوع یکسان و موقعیت متنی مشابه، نگارنده را بر آن داشت که به مقایسه این دو سروده، در دو حیطة شکل و مضمون بپردازد و همانندی ها و ناهمانندی ها را بازنماید. هر دو سراینده، مداخل خود را در عشق به پیامبر و در طی یک سفر پرشور زیارتی به مقصد مدینه آفریده اند. اشتیاق دیدار، رنج فراق و آرزوی آمرزش، جان مایه این چکامه هاست. هردو شاعر، زبانی عذرخواه و روحی خاکسار دارند؛ اگر چه حلی، از شور عاطفی جامی و صدق هنری او برخوردار نیست و کلان نگری او را ندارد. عاطفه عرفانی در تمام عناصر شعری ترکیب بند جامی از قبیل واژگان، اسلوب عبارات، صور خیال و موسیقی، نیرویی نافذ و کنشگر بوده است. وانگهی عواملی از قبیل ضعف عاطفی در مدح، پابندی به ساختار سنتی قصیده، طولانی بودن سروده و تنگنای قافیه، از انسجام و اثربخشی مدحیه حلی کاسته است.

کلمات کلیدی:

صفی الدین حلی، عبدالرحمان جامی، ادبیات تطبیقی، مدح نبوی، شعر سنتی عربی و فارسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1431382>

